Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 3. Maj — 1926 r. Rok I.

BIULETYN

CENTRALNEJ ORGANIZACJI

Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych.

Adres Redakcji i Administracji — Warszawa, Sienna 16. Tel. 7-10.

ODEZWA.

Pierwsze lata wyzwolonej Rzeczypospolitej były okresem bolesnego rozpanoszenia się nad całem życiem naszem, państwowem, społecznem i gospodarczem, brutalnych walk o interesy grup, koteryj, oraz karjerowiczostwa jednostek.

Sejm ostatni, wiedząc o niemożności rozwiązania go w sposób legalny, przez kogokolwiekbądź poza nim samym, nie liczył się z olbrzymią większością społeczeństwa wogóle, a warstwą pracującą w szczególności. Powołany do pieczy nad dobrem Państwa, Sejm Rzeczypospolitej nie spełnił swego obowiązku, nie stanął na wysokości zadania. W życiu i stosunkach naszego Sejmu — kryły się czynniki ogólnej demoralizacji społecznej, grożącej zatruciem całemu społeczeństwu. W większości swej wrogi potrzebom demokracji i interesom świata pracującego, nie rozumiejący tendencyj dzisiejszego życia społecznego, niezdolny do przeprowadzenia koniecznych reform społecznych, Sejm stał się nie źródłem mocy i tężyzny moralnej, ale słabości i rozkładu sił wyzwolonej Polski.

Na tle upadku życia parlamentarnego w Polsce i przemożnego wpływu partyj politycznych na obsadzanie stanowisk we władzach wykonawczych, rozwinęła się w Państwie do groźnych dla bytu państwowego rozmiarów korupcja. Nadużycia i niedołęstwo administracji państwowej, utrudnianie rzetelnej pracy jednostkom wybitnym, wszystko to święciło wszechwładnie swoje triumfy. W oczach biernego społeczeństwa dokonywał się upadek wartości moralnych w życiu publicznem i usankcjonowana została supremacja prywaty nad interesem Państwa. Sejm obecny nie jest odzwierciadleniem sił w narodzie i jako skrompromitowany musi się rozwiązać,

Przed rozwiązaniem się jednak, Zgromadzenie Narodowe winno powołać na Prezydenta Rzeczypospolite OBYWATELA PAŃSTWA POLSKIEGO, KTÓRY NAJBARDZIEJ ZASŁUŻYŁ SIĘ NARODOWI i posiada powszechne zaufanie warstw pracujących.

Muszą być wzmocnione podstawy Państwa przez dokonanie zmiany Konstytucji w kierunku rozszerzenia kompetencyj władzy zwierzchniej w Państwie i umożliwienia Prezydentowi odwoływania się drogą nowych wyborów od woli ciał parlamentarnych do woli Narodu.

Muszą być zapoczątkowane i przeprowadzone w Państwie reformy społeczne, dotyczące warstwy pracowników umysłowych i fizycznych, miast i wsi, jako głównej podstawy bytu Rzeczypospolitej, któreby jej zapewniły należne, a zawarowane konstytucyjnie stanowisko.

Wypadki dni ostatnich do głębi wstrząsnęły całem społeczeństwem i poruszyły sumienia najszerszych rzesz obywateli; to też krew przelana w walkach na ulicach Warszawy nie może pójść na marne, lecz musi wydać obfity plon, musi stać się przyczyną moralnego odrodzenia Rzeczypospolitej, bez którego niemożliwe jest odrodzenie polityczne i gospodarcze.

KOMITET WYKONAWCZY CENTRALNEJ ORGANIZACJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

NOWA ERA.

„Nie może być w Państwie za wiele niesprawiedliwości względem tych, co dużo pracą swą dla innych dają, nie może być w Państwie — gdy nie chce ono iść ku zgubie — za dużo nieprawości".

Słowa powyższe wypowiedziane przez Marszałka Piłsudskiego w historyczną noc z dn. 12 na 13 maja r. b. do przedstawicieli prasy stołecznej zawierają, możnaby powiedzieć, kwintesencję naszego programu. Troska nieustanna o najwyższy interes — dobro Państwa — i troska o wcielenie w życie elementarnych zasad sprawiedliwości społecznej — to przecież cel naszych wszystkich zabiegów i starań. Istotnie silnem może być tylko Państwo, oparte na zasadach prawości i sprawiedliwości społecznej, natomiast Państwo, którego polityka opiera się na ciemiężeniu tych „którzy dużo pracą swą dla innych dają", prędzej, czy później skazane jest na zagładę. Pamiętajmy, że przyczyną upadku niepodległej Polski w XVIII stuleciu było, między innemi, lekceważenie przez stan uprzywilejowany interesów innych stanów, które już wówczas dojrzały społecznie i politycznie. Pracownicy umysłowi, jako część klasy pracującej, czują się najbardziej pokrzywdzoną warstwą w społeczeństwie. Interesy ich były zarówno przez Sejm, jak i przez wszystkie dotychczasowe Rządy za bardzo lekceważone.

Aczkolwiek związki zawodowe, w zasadzie, nie wtrącają się do spraw wielkiej polityki, to jednak nie może być dla nas obojętnem, w czyjem ręku spoczywają Rządy Państwa, a to dlatego, że podstawy konstytucyjne w naszem Państwie nie są utrwalone i przez poszczególne rządy zasady konstytucyjne Państwa dowolnie były naruszane.

Wbrew wyraźnemu brzmieniu **art. 102 konstytucji**, że „Praca, jako główna podstawa bogactwa Rzeczypospolitej pozostawać ma pod szczególną ochroną Państwa i każdy obywatel ma prawo do opieki Państwa", dotychczas po pięciu latach, od czasu uchwalenia konstytucji, ani kolejno po sobie następujące Rządy, ani Sejm, w większości swojej wrogo dla klasy pracującej usposobiony, nie znalazły dość czasu, by zająć się ustawą, któraby uregulowała stosunek pracownika do pracodawcy i nie pozwalała na nadmierny wyzysk pracownika.

Taki stan rzeczy spowodował niezgodną z Konstytucją uchwałę inspektorów Pracy, którzy pewnego dnia zbuntowali się i powiedzieli, że nie będą zupełnie interwenjować w zatargach z pracownikami umysłowymi, bo nie mają żadnych podstaw prawnych czyli, że konstytucja — to świstek papieru.

W dalszym ciągu **art. 102 Konstytucji** mówi, że „**każdy** obywatel ma prawo również do opieki Państwa w razie braku pracy, choroby, nieszczęśliwego wypadku i niedołęstwa i do ubezpieczenia społecznego". I w tym kierunku Konstytucja nie jest wykonywana. Istnieje natomiast zwarty front pracodawców, którzy, opierając się na większości prawicowej Sejmu i wyłanianych z niej rządach, sprzeciwiają się zasadniczo wprowadzeniu jakichkolwiek nowych ustaw ochronnych i ubezpieczeń społecznych i zwalczają dotychczas obowiązujące.

Art. 108 Konstytucji gwarantuje obywatelom prawo koalicji, zgromadzania się, zawiązywania stowarzyszeń, oraz związków, a atr 1 i 15 **Dekretu o związkach zawodowych z dnia 8 lutego 1919 roku** uznają przedstawicieli związków zawodowych za przedstawicieli interesów zawodowych klasy pracującej, określając zarazem, że za interesy zawodowe należy uważać obronę i popieranie interesów ekonomicznych i kulturalnych pracowników danej gałęzi pracy. A co widzimy w życiu? Wprawdzie związki są na mocy dekretu powyższego w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej zarejestrowane, ale czy pracodawcy, zwłaszcza zatrudniający pracowników umysłowych, liczą się z organizacjami zawodowemi? Nic podobnego. Pracodawcy łamią na każdym kroku Konstytucję i prawo, korzystając z przewagi, jaką daje im kapitał. I w tym wypadku pracodawcy oparcie dla siebie znajdują w prawicowej większości Sejmu i w rządach popierających ich interesy. W rezultacie mamy taki stan rzeczy, że związki, nawet najsilniejsze przez pracodawców nie są uznane, jako czynnik równorzędny; z przedstawicielami tych związków pracodawcy nie chcą pertraktować, ani zawierać umów zbiorowych. W ostatnich zaś czasach kapitaliści, wyzyskując swoją chwilową przewagę, jaką im daje kryzys ekonomiczny i okres bezrobocia, przystąpili do decydującej walki ze związkami. Postanowiono rozprawić się z czynnymi członkami związków. Na pierwszy ogień przy redukcjach poszli ci, którzy pracowali dla ogółu, jako mężowie zaufania tego ogółu, a więc członkowie zarządów związków, delegaci, komisje koleżeńskie i bardziej energiczni—związkowcy; ci zaś, którzy pozostali na stanowiskach w instytucjach, są szykanowani w najrozmaitszy sposób za należenie do organizacji zawodowej. Tak się przedstawia art. 108 konstytucji w życiu codziennem. A Ministerstwo Pracy wraz ze swojemi agendami jest bezradne, gdyż jest powolnem narzędziem gabinetów reakcyjnych, przeprowadzających konsekwentnie politykę Lewjatana.

Ostatni Rząd, na czele którego stanął Wincenty Witos, miał za zadanie stoczyć decydujący bój ze związkami zawodowemi, by później unicestwić resztę zdobyczy socjalnych. O tem możemy dowiedzieć

się z wyznania wiary tego męża stanu, ogłoszonego w ostatnio wydanej broszurze „Czasy i Ludzie“ w której na str. 11 czytamy: „Gdy Państwo powstało, zaczęto tworzyć rozmaite związki, rzekomo dla obrony swoich interesów, a ściśle biorąc: do walki z Państwem (!!!dosłownie). Tych związków z Państwem wojujących i dokonywujących na niem rozmaitych zdobyczy, jest tyle, że poza chłopami, na których skórze odbijają się te liczne eksperymenty, wszyscy niemal do organizacji podobnych należą. W ten sposób Państwo Polskie stało się terenem operacyjnym różnych związków, a co gorsza ich bezwzględnym niewolnikiem. (?) Nic dziwnego, że związki te dokonały na Państwie niezwykle szczodrych (?) zdobyczy z dziedziny socjalnej, które teraz — zarówno im, jak i Państwu — bokiem wyłażą“. Witosowi potrzebna była tylko reforma rolna i ziemia dla chłopów, ale pracownik umysłowy i robotnik w pojęciu zamożnego chłopa jest obywatelem najgorszego gatunku, wyjętym z pod opieki prawa, któremu nawet w związku zawodowym nie wolno się bronić. Takie były pojęcia i polityka socjalna niedoszłego premjera, który, gdyby nim został poraz trzeci, nie zawahałby się na chwilę zmieść z powierzchni „związki wojujące z Państwem“.

Musimy wszyscy zrozumieć, że związki zawodowe, które są naszą jedyną tarczą w obecnym ustroju społecznym, bez których bylibyśmy skazani na bezgraniczny wyzysk pracodawców, mogą rozwijać się tylko w warunkach sprzyjających, to jest przy takich rządach, które będą szanowały i realizowały §§ 102 i 108 Konstytucji. Przy rządach zaś które panowanie swoje będą chciały oprzeć na łamaniu Konstytucji i na zwalczaniu wszystkich zdobyczy socjalnych, związki zawodowe skazane są na zagładę, co równa się ostatecznemu pognębieniu klasy pracującej.

To też, nie poruszając zagadnień wielkiej polityki, a biorąc pod uwagę tylko politykę socjalną i gospodarczą Państwa, która nas winna zawsze interesować, będziemy zawsze wypowiadali się za takiemi rządami, które stwarzają warunki umożliwiające zrealizowanie naszych celów i zadań i, naodwrót, wypowiemy się wyraźnie przeciw tym rządom, w interesie których będzie leżało zwalczanie związków zawodowych i zdobyczy socjalnych klasy pracującej.

Przy rządzie szczerze demokratycznym, dla naszej pracy związkowej otwierają się dalekie perspektywy, musimy umieć tylko wykorzystać sprzyjające warunki. Przyszłość nasza od nas samych zależy. Musimy dołożyć wszelkich starań i wytężyć wszystkie siły, by spełnić obowiązek, jaki ciąży na naszych barkach. Celem naszym jest ulżyć doli tych warstw, które w obecnym ustroju społecznym są tak bardzo pokrzywdzone, a w pierwszym rzędzie doli pracowników umysłowych. Przez wniesienie do życia odrobiny sprawiedliwości społecznej wzmocni się wątły organizm naszego młodego Państwa.

Pamiętajmy o tem, że niesprawiedliwość społeczna i nieprawość — to najskuteczniejszy materjał wybuchowy, który zdolny jest rozsadzić nawet najstarsze i najsilniejsze organizmy państwowe.

S. DABULEWICZ

UBEZPIECZENIE EMERYTALNE.

Ciąg dalszy.

Na innych zasadach były oparte ubezpieczenia emerytalne we **Francji i Belgji**. W tych krajach rozwinęły się bardzo poważnie w drugiej połowie XIX wieku ubezpieczenia **fakultatywne**.

W Belgji od r. 1850 zorganizowano państwową kasę oszczędności i kasę ubezpieczeń na starość. W latach 1900, 1903, 1908, 1912 zostały wydane ustawy, na mocy których państwo subwencjonuje każdego niezamożnego, ubezpieczającego się obywatela, dopłacając na rzecz wzrostu przypadającej mu emerytury.

Ustawy te spowodowały ogromny wzrost liczby ubezpieczonych na starość. Kasa jeneralna ubezpieczeń na starość liczyła w 1912 r. 81 tysięcy ubezrytów. Pomimo to rząd był zmuszony do wejścia na drogę ubezpieczeń **przymusowych** i w r. 1911 uchwalono ubezpieczenie przymusowe na starość dla górników, których ubezpieczono 150.000. Emerytury wypłacane są od 60-go roku życia. Składki opłacają przedsiębiorcy, ubezpieczeni, państwo i gminy.

We **Francji** w r. 1850 założono **„Caisse nationale de retraites pour la vieillesse“**. Kasa ta była wyrazem systemu rządu francuskiego, opartego na propagowaniu ubezpieczeń fakultatywnych. (Na drogę ubezpieczeń przymusowych wkroczyła Francja dopiero w r. 1910, kiedy został uchwalony projekt ustawy o emeryturze dla starców i włościan. Ustawa ta uległa zmianom w r. 1912).

Rozważanie sprawy ubezpieczeń przymusowych w izbie poselskiej datowało sie jeszcze od r. 1891, jednakże debaty te ciągnęły się niezmiernie długo, co skłoniło ustawodawców francuskich do wydania **ustawy tymczasowej** w r. 1907, na zasadzie której departamenty obowiązane były do udzielania zapomóg wszystkim 70-cioletnim starcom lub mniej wiekowym niezdolnym do pracy francuzom. Ustawa ta naśladowała system duński, zastosowany później przez Anglję i Australję. W r 1912 korzystało z zapomóg 644,161 osób. Niezależnie od tej ustawy w r. 1909 wydano ustawę zapewniającą emerytury urzędnikom i robotnikom kolejowym, na podstawie której emerytura starcza dla ubezpieczonego wynosi połowę wynagrodzenia przeciętnego, otrzymanego w latach najbardziej korzystnych.

Na drogę przymusowych ubezpieczeń powszechnych wkroczyła Francja dopiero w r. 1910. W tym roku uchwalony został ostatecznie po niezmiernie długich dyskusjach w izbie poselskiej i senacie projekt ubezpieczeń opracowany przez Poirier. Na podstawie projektu tego wprowadzono ubezpieczenie dla robotników przemysłowych, handlowych, rolnych i służących. Ciężary zostały rozłożone na ubezpieczonych, przedsiębiorców i państwo. Emerytura jest wypłacana od 60 roku życia. Przymus ubezpieczeniowy obowiązuje wszystkich pracowników, zarabiających do 6.000 fr. rocznie (nowela z r. 1918).

Ustawa popiera również i ubezpieczenia fakultatywne włościan drobnych, dzierżawców, sklepikarzy (razem około 6 milionów osób). Świadczenia polegają na emeryturach starczych, dla niezdolnych do pracy i na zapomogach rodzinom po ubezpieczonych. Organizację ubezpeczenia powierzono specjalnej Radzie przy Ministerstwie Pracy. **„Conseil superieur de retraites"**.

Przy obliczaniu emerytur przyjęto zasadę kapitalizacji a nie repartycji, co spotkało się ze sprzeciwem Jeneralnej Konfederacji Pracy, domagającej się systemu repartycji jako tańszego i praktyczniejszego.

Charakterystyczne cechy ustawy francuskiej z r. 1910 to: **jednolitość skadek dla wszystkich ubezpieczonych, bez względu na wysokość zarobków, niezależność wysokości świadczeń od wysokości zarobków, oraz przewaga emerytur starczych nad emeryturami inwalidzkiemi.** Te rysy korzystnie odróżniają ustawę francuską od niemieckiej.

Reforma ta miała doniosłe znaczenie dla całokształtu życia Republiki Francuskiej, jednakże realizacja ustawy natrafiła na ciężkie i liczne przeszkody, które zostały przełamane dopiero w r. 1919 po wojnie. W roku 1920 na zasadzie ustawy z 1910 r. było 8,3 miljonów ubezpieczonych. Jednakże po wojnie projekt ten okazał się niewystarczającym i rząd pod presją warstw ludowych zmuszony został zająć się projektami dalszych reform społecznych. W r. 1921 przygotowano projekt nowej ustawy o obowiązkowem ubezpieczeniu starców-inwalidów i rodzin. Nowy projekt stanowi rozszerzenie zasad ustawy z r. 1910. Przymusowi ubezpieczeniowemu mogą podlegać wszyscy z dochodem rocznym poniżej 10.000 fr. Projekt był wzorowany na ubezpieczeniach w Alzacji i Lotaryngji i przewiduje podział ubezpieczonych na klasy zarobkowe.

Wyjątkowe miejsce w dziedzinie ubezpieczeń emerytalnych zajmuje **Danja.**

„W dn. 9 kwietnia 1891 roku wydano w Danji, jedyną w swoim rodzaju na owe czasy, ustawę ożywioną duchem wysoce humanitarnym, stanowiącą wzór godny naśladowania w państwach innych". (E. Grabowski — Ubezpieczenie Społeczne). Na mocy tej ustawy prawo do utrzymania posiadają wszyscy Duńczycy, którzy skończyli 60 rok życia, a potrzebują pomocy. Starcy, odpowiadający warunkom ustawy, mogą praw swoich dochodzić sądownie. Srodki na utrzymanie dostarcza w połowie państwo, w połowie gmina. **Ustawa duńska jest zrealizowaniem tej idei, że państwo i społeczeństwo obowiązane są zabezpieczyć byt weteranów pracy, którzy sterali swoje życie i zdrowie w uczciwej pracy dla społeczeństwa.**

Bardzo postępowa pod względem swoich ideowych założeń ustawa duńska z r. 1891 miała ogromny wpływ na dalszy rozwój ustawodawstwa nie tylko w państwach europejskich, ale również całego świata. Ustawodawstwa Francuskie, Angielskie, Australijskie, Nowozelandzkie wzorowały się na ustawie duńskiej.

Anglja. Nagły rozwoj ustawodawstwa społecznego w Niemczech, w ostatniej ćwierci XIX stulecia, wywołał ogromny wpływ na opinję publiczną w Anglji, gdzie tworzy się Liga, mająca na celu propagandę ubezpieczeń od niezdolności do pracy i starości. Pod wpływem Ligi Izba Gmin wybiera w r. 1885 specjalną komisję dla opracowania projektu ubezpieczeń od niezdolności do pracy i starości. Komisja opracowała projekt powszechnego ubezpieczenia przymusowego. Projekt ten jednak nie stał się ustawą. W r. 1891 Izba Gmin powołała komisję do zbadania sprawy ubezpieczeń zagranicą. Komisja, na zasadzie gruntownych badań, opracowała projekt ustawy Państwowej Kasy Emerytalnej. Wadą tego projektu był brak przymusu ubezpieczeniowego. Z pośród licznych projektów, opracowanych poza parlamentem, wyróżniał się projekt **Karola Bootha,** na zasadzie którego każdy obywatel po osiągnięciu 65 roku życia miał otrzymywać 5 szylingów tygodniowo. Booth proponował ustanowienie specjalnego podatku dochodowego, w celu utworzenia funduszu emerytalnego. Jak bardzo aktualną i popularną była wówczas sprawa ubezpieczeń emerytalnych w Anglji może świadczyć fakt, że ukazało się około 100 projektów ubezpieczenia od starości.

Ostatecznie sprawa ubezpieczenia od starości została rozstrzygnięta w dniu 1 sierpnia 1908 r. W dniu tym parlament uchwalił ustawę doniosłego znaczenia, wzorowaną na ustawach duńskiej i australijskiej. Na zasadzie tej ustawy każdy anglik, który ukończył 70 rok życia, był conajmniej 20 lat obywatelem brytańskim, nie był karany sądownie i nie ma dochodu rocznego przewyższającego 31 funtów, ma prawo do emerytury i może tego prawa dochodzić sądownie. W r. 1912 liczba starców pobierających emeryturę wynosiła 942.090 i stanowiła 2,08 proc. ludności.

Należy zwrócić uwagę na bardzo ciekawą cechę ustawodawstwa angielskiego A mianowicie, w ustawodawstwie tem, zabezpieczenie od niezdolności do pracy zostało odłączone od zabezpieczenia od starości, a dołączone do ubezpieczenia chorobowego. Sprawę ubezpieczenia od choroby i niezdolności do pracy regulują ustawy z lat 1911, 1912, 1913. Ustawy te wprowadzają ogólny przymus ubezpieczenia się od 16 roku życia dla wszystkich robotników i urzędników z dochodem rocznym nie przewyższającym 150 funtów. Organami tego ubezpieczenia są związki zawodowe i komisje ubezpieczeniowe.

Jeżeli choroba trwa dłużej niż 28 tygodni, to chory nabywa prawo do renty dla niezdolnych do pracy; warunkiem jednak nabycia tego prawa jest opłata składek w ciągu 2 lat. Renta dla inwalidów płacona jest aż do powrotu zdolności do pracy lub też

PRACOWNICY UMYSŁOWI PRENUMERUJCIE I ROZPOWSZECHNIAJCIE PISMO, KTÓRE STOI NA STRAŻY WASZYCH INTERESÓW I BRONI WASZYCH SPRAW!

do wieku, w którym nabywa się prawo do renty starczej.

Zasada zbierania składek jest inna niż w Niemczech: państwo dopłaca do ubezpieczonych mężczyzn 2/5 składki, do kobiet 1/4. Pozostałą część składki opłacają przedsiębiorcy i ubezpieczeni. Przytem im wyższe zarobki ubezpieczonych tem mniejszą część opłacają przedsiębiorcy i naodwrót, im zarobki niższe tem ubezpieczeni płacą mniejszą część składki.

Mężczyźni płacą składki wyższe, kobiety niższe, młodociani najniższe. Składka jest niezależna od wysokości zarobku w odróżnieniu od Niemiec, gdzie jest system klas. To samo dotyczy świadczeń.

Ustawa angielska z r. 1908 od czasu jej uchwalenia uległa niejednokrotnie zmianom.

d. c. n.

ZNACZENIE RAD OKRĘGOWYCH W ŻYCIU ORGANIZACYJ ZAWODOWYCH.

„W każdej miejscowości, gdzie znajdują się co najmniej 3 Oddziały zrzeszonych Związków lub Związki lokalne, należące do Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych, może Rada Główna powołać do życia Okręgową Radę Zawodową".

W powyższy sposób określa § 29. statutu Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych warunki powstania Rad Okręgowych, a dalszy § 30. tegoż statutu określa zadania Rad Okręgowych w sposób następujący:

„Okręgowe Rady Zawodowe organizują i reprezentują związki zawowodowe na terenie swojej działalności, działają pod nadzorem Rady Głównej, a do kompetencji ich należy: pomaganie poszczególnym Związkom w propagandzie ruchu zawodowego, wykonywanie wszelkich zleceń Rady Głównej, koordyowanie działalności kulturalno-oświatowej, centralizowanie pośrednictwa pracy, urządzanie biur bezpłatnych porad prawnych, zwoływanie konferencyj delegatów miejscowych oddziałów oraz załatwianie wszystkich wspólnych spraw natury administracyjno-gospodarczej".

Działalność Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych nie może ograniczać się do interwencji wobec władz centralnych w sprawach dotyczących polityki socjalnej, czy ekonomicznej Państwa.

Pracowniczy ruch zawodowy musi dawać pilne baczenie na życie **całego Kraju,** na skutki, jakie zarzadzenia władz centralnych powodują w poszczególnych ośrodkach, na potrzeby tych ośrodków, częstokroć specyficzne, znajdujące wytłumaczenie w miejscowych stosunkach, których naczelne władze organizacji nie są w możności dokładnie odczuć ze względu na znaczne nieraz oddalenie, a które miejscowe organizacje pracownicze, działające jednolicie i obejmujące całokształt lokalnych zagadnień, mogą odpowiednio ujmować.

Działalność miejscowych władz administracyjnych, polityka poszczególnych samorządów oraz instytucyj ubezpieczeń społecznych wymaga specjalnej uwagi organizacyj pracowniczych. Współpraca Rad Okręgowych, szczególniej w obecnej dobie, wobec różnolitości ustawodawstwa w poszczególnych dzielnicach jest nieodzowna i stworzenie tych placówek we wszystkich ośrodkach, skupiających większą liczbę pracowników zorganizowanych, jest jednem z naczelnych zadań naszej organizacji.

Od należytego rozwiązania tego zagadnienia zależy w pierwszym rzędzie siła Centralnej Organizacji i wszystkich Związków wchodzących w jej skład.

Przeprowadzanie postulatów wysuwanych przez Centralną Organizację wobec władz naczelnych napotyka niejednokrotnie na wielkie trudności, które muszą być przezwyciężane w uporczywej i ostrej walce.

W walce tej Centralna Organizacja, chcąc osiągnąć pomyślne rezultaty, musi wykazać się poparciem całego kraju, musi przeprowadzać akcje masowe we wszystkich poważniejszych ośrodkach Rzeczypospolitej, co się nie da pomyśleć bez istnienia stałych reprezentacyj pracowniczych.

Obsadzanie stanowisk w ciałach reprezentacyjnych samorządów miejskich oraz instytucyj ubezpieczeń społecznych przez przedstawicieli pracowników umysłowych będzie ułatwione przez działalność Rad Okręgowych, które, rozporządzając stałym aparatem wykonawczym, będą mogły ze znacznie większem powodzeniem przeprowadzać akcje wyborcze, niż komitety wyłaniane naskutek doraźnego porozumiewania się miejscowych organizacyj i będą przez lokalne ugrupowania traktowane, jako skrystalizowana opinja, co przy wszelkich porozumieniach da organizacjom pracowniczym możność wyciągnięcia tem większych dla siebie korzyści.

Należy podkreślić specjalną rolę jaką Rady Okręgowe odegrać mogą w życiu poszczególnych związków.

Porównywując stan oddziałów poszczególnych związków w różnych ośrodkach i ich działalność, ztwierdzamy, że w całym szeregu ośrodków, brak jest oddziałów organizacyj zawodowych, któreby mogły mieć na terenach dotychczas nieobjętych swoją działalnością, pole do owocnej pracy, oraz że, intensywność pracy Oddziałów jest bardzo niejednolita.

W miejscowościach, w których powstały Rady Okręgowe, tętno ruchu zawodowego pracowników umysłowych wzmaga się i wszystkie lokalne organizacje wykazują żywszą działalność. Ponadto okazuje się, że w życiu codziennem cały szereg zagadnień nawet w zakresie codziennej obrony interesów pracowniczych obchodzi w równej mierze poszczególne Związki. Na Rady Okręgowe, które z natury rzeczy mają większe znaczenie niż poszczególne organizacje w ich skład wchodzące, organizacje te przenoszą cały szereg zagadnień, szczególniej w wypadkach zatargów zbiorowych, ponieważ interwencja Rady Okręgowej staje się bardziej skuteczną, niż interwencja Oddziału Związku.

Rady Okręgowe dać mogą i dają niejednokrotnie impuls do powoływania przez związki centralne oddziałów w poszczególnych ośrodkach, które dotychczas ich działalnością nie były objęte.

Nie można pominąć również roli Rad Okręgowych, jako organizacyj działających z jednej strony na podstawie statutu, zaś z drugiej, reprezentujących interesy lokalne ogółu zorganizowanych pracowników w akcji tak obecnie aktualnej, jak pomoc bezrobotnym. Istnienie Rad Okręgowych posiadających z wyżej podanych względów odpowiednią opinję i znaczenie wobec czynników administracji państwowej oraz ciał komunalnych i będących w stałym kontakcie z centralą umożliwiło uzyskanie kredytów w różnych ośrodkach na akcję dożywiania bezrobotnych pracowników umysłowych oraz powierzenie prowadzenia tej akcji w ręce organizacyj pracowniczych, co nie byłoby do pomyślenia w wypadku, gdyby w tych miejscowościach nie było tego rodzaju ciał reprezentujących interesy ogółu pracowników umysłowych na danym terenie.

W ten sposób Rady Okręgowe będą placówkami promieniującemi ideę centralizacji ruchu zawodowego po całym kraju, będą krzewiły zrozumienie dla pracy Centralnej Organizacji — we wszystkich warstwach społecznych, gruntując to uświadomienie, **że Centralną Organizację stanowią one wszystkie, łącznie z władzami naczelnemi, że całokształt prac prowadzonych w poszczególnych ośrodkach i we władzach naczelnych jest dopiero właściwym wyrazem działalności Centralnej Organizacji.**

To też usiłowania władz naczelnych Centralnej Organizacji zmierzające w kierunku tworzenia Rad Okręgowych i wspierania ich działalności, winny się spotkać z jaknajżywszem poparciem zrzeszonych organizacyj pracowniczych we wszystkich ośrodkach.

Wiktor Kościński.

BEZROBOCIE.

ZABEZPIECZENIE USTAWOWE.

W Nr. 45 Dziennika Ustaw z dnia 12 maja r. b. zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 maja r. b. o postępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych. Jest to trzecie z kolei i ostatnie rozporządzenie wykonawcze. Tak więc z chwilą ogłoszenia tego rozporządzenia ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia w brzmieniu ustawy z dnia 28 października 1925 r. (nowela) zaczyna obowiązywać na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 2 ustawy uprawnionymi do korzystania z zasiłków, przewidzianych ustawą są pracownicy umysłowi, których stosunek najmu został rozwiązany, o ile w ciągu jednego miesiąca po rozwiązaniu tego stosunku zgłosili swe prawo do świadczeń w P. U. P. P., względnie w jego oddziale i conajmniej przez 20 tygodni w 12 miesiącach przed dniem zgłoszenia swego bezrobocia pozostawali w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach, które zatrudniają powyżej 5 robotników lub pracowników umysłowych.

POWOŁANIE PRZEDSTAWICIELI PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH DO ZARZĄDÓW OBWODOWYCH FUNDUSZÓW BEZROBOCIA.

Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia powołał w dalszym ciągu następujących przedstawicieli pracowników umysłowych do Zarządów Obwodowych:

Kalisz — **Jan Bryl**, Kraków — **Wacław Szopski**, Bydgoszcz — **Bogumił Załachowski**, Tarnopol — **Andrzej Kunke**, Poznań — **Szczepan Madyś**, Baranowicze — **Teodor Klosz**, Białystok — **Łazarz Sztokfisz**, Oświęcim — **Rudolf Kiełbasa**, Płock — **Stanisław Jaroszewski**, Częstochowa — **Stefan Malicki**, Sosnowiec — **Maciej Łaszczyński**, Stanisławów — **Włodzimierz Tymciurak**, Rybnik — **Tadeusz Podstarczyk**, Równe — **Gleb Szczeniowski**, Tczew — **Zygmunt Kledzik**, Radom — **Jan Orłowski**, Katowice — **Ludwik Maciejewski**, Łódź — **Jan Wawrzynkowski**.

do Obwodowych Komisyj Odwoławczych:

Toruń — **W. Hadryan**, Tarnopol — **P. Rieger**, Białystok — **K. Hirsch**, Oświęcim — **M. Engel**, Biała Krakowska — **F. Milota**, Płock — **F. Salak**, Stanisławów — **H. Walisch**, Ostrów — **Tymieniecki**, Kalisz — **D. Krasucki**, Lublin — **E. Sauter**, Równe — **Mikołaj Krol**, Bydgoszcz — **M. Gościński**, Radom — **W. Rakowicz**, Kielce — **J. Kruczek**, Kraków — **O. Parysek**, Grudziądz — **S. Rzędkowski**, Łódź — **J. Ola i Zdzisław Korewa**.

AKCJA DORAŹNA.

Niezależnie od akcji ustawowej w dalszym ciągu będzie prowadzona akcja doraźna, a to dlatego, że na podstawie art. 2 ustawy, wszyscy ci bezrobotni pracownicy umysłowi, którzy w dniu wejścia ustawy w życie są już bez pracy nie podpadają pod ustawę. Ustawa będzie dobrodziejstwem tylko dla tych, którzy będą redukowani obecnie, czyli ci, którzy będac na posadzie opłacali już wkładki ubezpieczeniowe.

Na skutek długotrwałych starań Centralnej Organizacji prowadzonych bezpośrednio tak na terenie Ministerstwa Pracy i Ministerstwa Skarbu, jak również za pośrednictwem Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia udało się osiągnąć pewne dodatnie rezultaty. Ogólna suma na zasiłki dla pracowników umysłowych na miesiąc maj została podwyższona o 100.000 złotych, czyli do 400.000 złotych. Dodatkowa suma została rozdzielona głównie pomiędzy trzy najważniejsze ośrodki t. j. Warszawę, Łódź i Sosnowiec, gdzie bezrobocie w ostatnich czasach znacznie się zwiększyło i asygnowane dotychczas sumy były znikomo małe w stosunku do rzeczywistych potrzeb i niewystarczające.

Musimy jednak zaznaczyć, że pomimo powiększenia sum położenie w dalszym ciągu jest rozpaczliwe, zwłaszcza w mniejszych ośrodkach. Centralna Organizacja w dalszym ciągu będzie zabiegała o podwyższenie sum na akcję doraźną.

Z CENTRALNEJ ORGANIZACJI.

POSIEDZENIE RADY GŁÓWNEJ.

W dniach 2 i 3 maja obradowała Rada Główna Centr. Org. w obecności kolegów: Prezesa **B. Małeckiego**, Vice-Prezesów **W. Leśniewskiego** i **H. Raabego**, Sekretarzy **S. Dabulewicza** i **W. Kościńskiego**, skarbnika **W. Kowarskiego** oraz członków **A. Dikształejna** (Łódź), **B. Gawlika** (Warszawa), **W. Grunwalda** (Sosnowiec), **T. Hartleba** i **J. Klępińskiego** (Warszawa), **M. Łaszczyńskiego** (Sosnowiec), **M. Ładewskiego** (Łódź), **J. Przedpełskiego** (Warszawa), **A. Skotnickiego** (Kraków), **J. Wawrzynkowskiego** (Łódź), **E. Waśniewskiej**, **J. Zagrodzkiego** i **E. Zalewskiego** (Warszawa). Z pośród zastępców obecny był kol. **M. Butler**.

Posiedzenie Rady poświęcone było głównie ocenie dotychczasowej działalności Komitetu Wykonawczego, co wyraziło się w dyskusji nad sprawozdaniem, zreferowanem przez Sekretarza Rady, kol. **W. Kościńskiego.** Sprawozdanie finansowe referował skarbnik kol. **W. Kowarski.** Przedłożone sprawozdania organizacyjne i finansowe przyjęto do wiadomości, uchwalając zarazem następujące wnioski:

1. W sprawie stosunku do Społecznego Banku Spółdzielczego zleca się Komitetowi Wykonawczemu przygotowanie szczegółowych wniosków na najbliższe posiedzenie Rady Głównej;
2. Uznaje się mandaty członków Komitetu Wykonawczego, kol. Nałęcza i Grygołajtysa za wygasłe.
3. Wzywa się Komitet Wykonawczy do przedkładania Radzie Głównej wniosków w sprawie zaległości poszczególnych Związków, o ile zaległości te przekraczają trzymiesięczną składkę.

W sprawie stosunku do Rady Generalnej Klasowych Pracowniczych Związków Zawodowych w Katowicach po obszernej dyskusji przyjęto wniosek treści następującej:

1. Centralna Organizacja postanawia dążyć do uzgadniania z Radą Generalną swych wystąpień we wszystkich wypadkach, gdy zachodzić będzie tego potrzeba, zachowując jednak ponadto pełną samodzielność i niezależność.
2. Jako formę utrzymania kontaktu ustanawia się posiedzenia przedstawicieli prezydjów Centralnej Organizacji i Rady Generalnej w miarę potrzeby, a przynajmniej raz na 3 miesiące, celem omówienia bieżących spraw, a mianowicie: ustawodawstwa pracy, wykonywania ustaw wobec pracowników umysłowych, pomocy bezrobotnym, ochrony ruchu zawodowego.

Na trzy opróżnione miejsca w Komitecie Wykonawczym powołano kolegów: **B. Gawlika, M. Łaszczyńskiego** i **E. Waśniewską**. Postanowiono, że plenarne posiedzenia Komitetu Wykonawczego (z udziałem członków zamiejscowych) będą się odbywały co miesiąc, przyczem na pokrycie kosztów przejazdu uchwalono obciążyć związki nadzwyczajną składką w wysokości 1 grosza od członka miesięcznie.

Sprawę bezrobocia referował kol. **S. Dabulewicz**, członek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, który w obszernym przemówieniu przedstawił obecny stan bezrobotnych pracowników umysłowych, wykazał braki noweli do ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych od bezrobocia, oraz niedostateczność zabezpieczenia bezrobotnych. W rezultacie swego przemówienia mówca przedłożył rezolucję treści następującej:

Rada Główna Centralnej Organizacji domaga się znowelizowania ustawy o ubezpieczeniu od bezrobocia w tym kierunku:

by ubezpieczeniu od bezrobocia podlegali wszyscy pracownicy umysłowi zatrudnieni w zakładach pracy bez względu na ilość,

by Skarb Państwa dopłacał do składek pracowników umysłowych 50% narówni z robotnikami,

by Ministerstwo Skarbu zaliczkowało fundusz bezrobocia pracowników umysłowych, tak, jak to się dzieje z funduszem robotniczym i umożliwiło w ten sposób wypłatę zasiłków ustawą przewidzianych, wszystkim bezrobotnym zarejestrowanym w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy.

Do czasu znowelizowania ustawy Rada Główna domaga się od Rządu powiększenia funduszów na akcję doraźną dla bezrobotnych pracowników umysłowych do rozmiarów umożliwiających zaspokojenie rzeczywistych potrzeb".

W związku z działalnością odrębnych organizacyj bezrobotnych pracowników umysłowych, kol. **B. Gawlik** przedłożył rezolucję wzywającą poszczególne związki do przeciwstawienia się tworzeniu odrębnych organizacyj bezrobotnych pracowników umysłowych, roztoczenia troskliwej opieki nad bezrobotnymi, drogą tworzenia odpowiednich sekcyj przy poszczególnych związkach i ujęcia wszelkich spraw dotyczących bezrobocia w swoje ręce.

Z KOMIETETU WYKONAWCZEGO.

W ostatnich tygodniach Komitet Wykonawczy obesłał przez swoich delegatów następujące Zjazdy wiece i konferencje: w dniu 11.IV kol. **S. Dabulewicz** był obecny i przemawiał na wiecu zwołanym przez Okręgową Radę Centralnej Organizacji w Łodzi, a w dniu 18.IV na Walnym Zjeździe Delegatów Związku Majstrów Fabrycznych w Łodzi. W dniu 25 kwietnia kol. **W. Kościński** z ramienia Komitetu Wykonawczego Centralnej Organizacji był obecny na dorocznym Zjeździe Delegatów Zw. Zaw. Prac. Umysł. Przemysłu Naftowego w Polsce w Borysławiu, w dn. 26—7 we Lwowie, zaś w dn. 28—9 na Walnym Zjeździe Zw. Zaw. Muzyków Rz. Pol. w Krakowie. Dnia 25 kwietnia kol. **B. Małecki** reprezentował Centralną Organizację na Zjeździe Delegatów Zw. Zaw. Farmaceutów Pracowników, zaś w dn. 9 maja na Zjeździe Delegatów Zw. Zaw, Pracowników Spółdzielczych R.P. w Warszawie. W dniu 28 kwietnia Komitet delegowal kol. **B. Gawlika** do Włocławka w celu zorganizowania Rady Okręgowej.

Prowadzone od pewnego czasu pertraktacje z poszczególnemi organizacjami zawodowemi co do przystąpienia do Centralnej Organizacji wydały rezultat pomyślny; przystąpiły mianowicie Zw. Majstrów Fabrycznych Rz. P., deklarując 1100 członków oraz

Zw. Zawodowych Muzyków Rz. P. deklarując 1000 członków od dnia 1 maja 1926 r.

Kol. **T. Hartleb** zgłosił swoją rezygnację z mandatu członka Rady Głównej i Komitetu Wykonawczego Centralnej Organizacji oraz funkcyj pełnionych w związku z temi mandatami. Komitet Wykonawczy na posiedzeniu w dniu 17 maja rezygnację kol. Hartleba przyjął do wiadomości.

Wskutek wszczętych w swoim czasie przez Komitet Wykonawczy starań zostało przyznane Centralnej Organizacji jedno miejsce w Radzie Ubezpieczeń Społecznych. W dniu 12 kwietnia Komitet Wykonawczy powierzył ten mandat kol. **B. Małeckiemu.**

Stała akcja Komitetu Wykonawczego zmierzająca w kierunku organizowania Rad Okręgowych w poszczególnych ośrodkach wydaje rezultaty pomyślne. W ostatnich tygodniach zostały zorganizowane Rady Okręgowe w Radomiu i we Włocławku.

Z WARSZAWSKIEJ RADY OKRĘGOWEJ.

Wiec bezrobotnych praconwików umysłowych.

Dnia 20 kwietnia r. b. odbył się wiec pracowników umysłowych, zoganizowany przez Radę Okręgową Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych w sali Związku Handlowców w sprawie bezrobocia i drożyzny. Przy przepełnionej sali, przewodniczył kol. **B. Gawlik**, referowali sprawę drożyzny — kol. **T. Hartleb**, sprawę bezrobocia — kol. kol. **S. Dabulewicz** i **B. Gawlik.** Jednomyślnie przyjęto następujące rezolucje:

1) W sprawie sytuacji gospodarczej:

„Zważywszy, że sytuacja gospodarcza w Państwie ulega stale pogorszeniu z powodu zupełnej bezczynności Rządu i tych czynników państwowych, które ponoszą odpowiedzialność za losy kraju i jego ludności, co powoduje, że szerokie warstwy ludności pracującej stoją dalej w obliczu zupełnej niepewności i grozy dalszej nędzy,
zgromadzeni domagają się:
1) stabilizacji i należytego zabezpieczenia złotego,
2) pociągnięcia sfer posiadających do uiszczania należytych Państwu świadczeń,
3) zwalczania lichwy towarowej i żywnościowej,
4) wprowadzenia zakazu wywozu zboża,
5) wytępienia nadużyć w instytucjach państwowych,
6) przeprowadzenia ankiety o kosztach produkcji,
7) przeprowadzenie należytej kontroli nad instytucjami finansowemi".

2) W sprawie ustawy o bezrobociu:

„Zważywszy, że uchwalona przez Sejm nowela o zabezpieczeniu pracowników umysłowych od bezrobocia wyłącza zakłady pracy zatrudniające 5 osób i niżej,
że na podstawie noweli Skarb Państwa nie dopłaca do wkładek zakładów pracy tworzących fundusz bezrobocia pracowników umysłowych (art. 3),
że Skarb Państwa nie pokrywa niedoboru, który powstaje na skutek akcji zabezpieczającej pracowników umysłowych (art. 7),
że na tej podstawie Minister Skarbu odmawia zaliczkowania funduszu bezrobocia pracowników umysłowych,
zebrani na wiecu w dniu 20 kwietnia 1926 r. pracownicy umysłowi m. st. Warszawy stwierdzają, że ustawa uchwalona przez Sejm w obecnej formie nie daje żadnej pomocy pozostającym bez pracy dziesiątkom tysięcy pracowników umysłowych i domagają się od Rządu i Sejmu znowelizowania ustawy w tym kierunku,
by ubezpieczeniu od bezrobocia podlegali wszyscy pracownicy umysłowi zatrudnieni w zakładach pracy bez względu na ilość,
by Skarb Państwa dopłacał do składek pracowników umysłowych 50 proc. narówni z robotnikami,
by Ministerstwo Skarbu zaliczkowało fundusz bezrobocia pracowników umysłowych, tak, jak to się dzieje z funduszem robotniczym i umożliwiło w ten sposób wypłatę zasiłków ustawą przewidzianych wszystkim bezrobotnym zarejestrowanym w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy".

3) W sprawie akcji doraźnej:

Z uwagi na to, że bezrobocie nie zmniejsza się i z każdym dniem coraz to nowe zastępy pracowników powiększają kadry bezrobotnych, że bezrobotni ci, pozbawieni są zasiłków przewidzianych ustawą z dnia 28 października 1925 r. i z tego powodu są w położeniu beznadziejnem,
zebrani na wiecu w dniu 20 kwietnia r. b. pracownicy umysłowi m. st. Warszawy domagają się od Rządu i władz komunalnych:
1) powiększenia funduszów na akcję doraźnej pomocy dla pracowników umysłowych do granic umożliwiających zaspokojenie potrzeb i podwyższenie zasiłków wypłacanych bezrobotnym do norm przewidzianych ustawą,
3) subsydjowania jadłodajni prowadzonej przez Radę Okręgową,
3) Zorganizowania odpowiednich prac dla pracowników umysłowych z funduszów zbieranych drogą nakładania specjalnych opłat,
4) zapewnienia bezrobotnym bezpłatnej pomocy lekarskiej".

Komitet Obywatelski do spraw bezrobocia.

Komisarjat Rządu na m. st. Warszawę zorganizował Komitet Obywatelski do spraw bezrobocia, który ma mieć charakter filantropijny. Na konferencji wstępnej byli obecni kol. **Gawlik** i przedstawiciel Zrzeszenia Bezrobotnych Pracowników Umysłowych. Kol. **Gawlik** zaznaczył swój pogląd iż prace Komitetu nie powinny opierać się na pomocy filantropijnej lecz powinny mieć stałą subwencję ze strony rządu i, że należy przedewszystkiem sporządzić budżet oparty na dotychczasowej działalności Związków. Kol. Gawlika powołano do Komitetu Wykonawczego, jako przedstawiciela Rady Okręgowej. Komitet rozpoczął swą działalność dnia 14-go kwietnia.

Z ŻYCIA ZWIĄZKÓW.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW BANKOWYCH R. P.

Plenarna sesja Zarządu Głównego.

Druga plenarna sesja Zarządu Głównego odbyła się w dniu 3 maja r. b. w Warszawie. Obecni byli kol. kol. **Dr. Binder** z Krakowa, **Wawrzynkowski** z Łodzi i z Warszawy kol. kol. **Borszewska, Butler, Chłapowski, Dabulewicz, Kowarz, Łuczak i Przedpełski.** Nie przybyli kol. kol. Nycz ze Lwowa, Kurtyka z Katowic i Przeworski z Poznania.

Przewodniczył kol. **Dabulewicz,** protokułował kol. **Łuczak.**

Sprawozdanie z działalności Komitetu Wykonawczego za ostatnie dwa miesiące składał Prezes, kol. **Dabulewicz.** Sytuacja pracowników bankowych w dalszym ciągu jest niepomyślna. Kryzys w bankowości nie został opanowany i w dalszym ciągu się pogłębia z dniem każdym. Co raz to nowe banki upadają lub zwężają zakres swojej działalności, likwidując zakładane pochopnie w okresie inflacji oddziały. Zachwiane są nawet najpoważniejsze instytucje bankowe. Jest to wynikiem chaotycznej i bezplanowej polityki bankowej, jak również nieudolnych, a bardzo często nieuczciwych kierowników instytucyj bankowych. Lekkomyślne udzielanie kredytów przedsiębiorstwom tylko na tej zasadzie, że członkami rad tych instytucyj byli kierownicy tych banków, które kredytów udzielały, zemściło się w okrutny sposób. Wpłynęło to w rezultacie na zmianę polityki Ministerstwa Skarbu do prywatnych instytucyj bankowych, którym z powyższych względów kredyty zmniejszono do minimalnych rozmiarów lub zupełnie zamknięto. Było to wyrokiem śmierci dla całego szeregu instytucyj bankowych. Upadek szeregu banków bardzo poważnych i likwidowanie oddziałów spowodował szalone bezrobocie w bankowości w całym kraju, co w rezultacie dało ogromne zmniejszenie się liczby członków opłacających składki i odbiło się nader niekorzystnie na finansach organizacji zawodowej. Ale niezależnie od przyczyn zewnętrznych na zmniejszenie odporności organizacyjnej działają przyczyny wewnętrzne. Daje się zauważyć wśród zrzeszonych ogromny upadek ducha. Redukcje wpływają demoralizująco na członków. Przyczynia się do tego również terror ze strony dyrektorów, stosowany do związkowców w większym stopniu niż kiedykolwiek.

Okres obecny dyrekcje wyzyskują w kierunku ostatecznego rozbicia organizacji zawodowej pracowniczej i znacznego pogorszenia warunków pracy i obniżenia płac. Jednostki słabe załamują się. Takiego stanu tolerować nie można. Organizacja musi podźwignąć się i pracować wytrwale, by w jaknajszybszym czasie powrócić do stanu pierwotnego, tembardziej, że nasz związek w obecnej chwili jest jednym z głównych filarów Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, która pracuje niezmordowanie nad urzeczywistnieniem celów i zadań związków zawodowych w kierunku zdobycia ustawodawstwa ochronnego i ubezpieczeń społecznych.

Sprawozdanie finansowe składał skarbnik, kol. **Przedpełksi.** Budżet uchwalony na IV-tym Zjeździe Wszechpolskim odbytym w Warszawie w dniu 25 października 1925 r. okazał się nierealnym, pomimo, że był opracowany na podstawie wpływów z ostatnich miesięcy w owej chwili. Od tego czasu liczba członków zmalała, a niezależnie od tego Oddziały wpadły w stan apatii i nie wywiązują się ze swych zobowiązań w stosunku do Zarządu Głównego i tem samem przyczyniają się do upadku organizacji. Oddziały do niedawna bardzo żywotne, jak: Bydgoszcz, Częstochowa, Katowice, Krosno, Poznań, Równe, Stanisławów, Toruń, Tarnopol nie przekazują składek zupełnie, czyli, że z tego wynika, że życie związkowe na tych terenach zamarło. Inne oddziały mają poważne zaległości w składkach członkowskich. Komitet Wykonawczy wystosował do Oddziałów odezwy, okólniki i listy, z wezwaniem do regulowania należności, niestety z wynikiem nieznacznym. Niemożność utrzymania nadal stanowiska Sekretarza Generalnego i brak finansów nie pozwala na odwiedzanie Oddziałów. To też sanacją stosunków muszą się zająć energiczne jednostki w oddziałach.

Po sprawozdaniu Komitetu Wykonawczego rozwinęła się dyskusja w rezultacie której uchwalono przyjęcie sprawozdania Komitetu Wykonawczego i udzielono Komitetowi Wykonawczemu dyrektyw w sprawie przeprowadzenia reorganizacji Związku.

Walne Zgromadzenia w Oddziałach.

Kraków. Walne Zebranie odbyło się w dniu 21 lutego. Zebranie zagaił kol. **Skotnicki,** udzielając wyjaśnień w sprawie działalności Centralnej Organizacji w kierunku wywalczenia ustawodawstwa ochronnego i ubezpieczeń społecznych.

Przewodnictwo objął kol. **Radwański.** Kol. Dr. **Rokita** złożył sprawozdanie z działalności Oddziału za rok ubiegły, która rozwijała się głównie w trzech kierunkach: organizacyjnym, kulturalno - oświatowym, walki o ubezpieczenie społeczne i ustawodawstwo ochronne. Związek brał żywy udział w pracach Rady Okręgowej Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, do utworzenia której głównie się przyczynił. W dyskusji nad sprawozdaniem brali udział koledzy: **Dr. Baar, Tkacz, Dr. Münzer, Podgórski** i kol. **Czarnecka.** Do Zarządu zostali wybrani koledzy: **Dr. Rokita, Leichter, Słomczyński, Fried-**

man, Skotnicki. Do Komisji Rewizyjnej: **Dr. Münzer, Podgórski i Piorunowski.**

Zebrani uchwalili rezolucję w sprawie dążenia do połączenia Centralnej Organizacji z Radą Generalną oraz w sprawie sanacji stosunków w społeczeństwie i Państwie.

W Łodzi Walne Zebranie odbyło się w dniu 23 marca r. b. pod przewodnictwem kol. **Wawrzynkowskiego.** Sprawozdanie z działalności odczytał sekretarz kol. **Małachowski.** Po przyjęciu sprawozdań: Zarządu i Komisji Rewizyjnej udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum i przystąpiono do wyborów nowego Zarządu. Do Zarządu zostali wybrani koledzy: **Korewa** (Prezes), **Małachowski, Różycki, Sobczyński, Wojtkowski, Jasińska, Orzeł, Sznajder.** Do Komisji Rewizyjnej koledzy: **Wawrzynkowski, Piesowicz i Mund.**

Po dokonaniu wyborów władz Oddziału Prezes Zarządu Głównego, kol. **Dabulewicz** z Warszawy, wygłosił referat w sprawie działalności Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Prac. Umysł. podkreślając specalne starania i walkę o ustawodawstwo ochronne i ubezpieczenie społeczne.

W wyniku referatu uchwalono przedłożone rezolucje: w sprawie ustawy o ubezpieczeniu emerytalnem, ustawy o najmie, w sprawie sytuacji gospodarczej i bezrobocia.

W końcu zebrani uchwalili budżet na rok 1926 przedstawiony przez dotychczasowego skarbnika kol. **Korewę.**

Lublin. Zebranie odbyło się 15 lutego b. r. pod przewodnictwem kol. **Fijałkowskiego.** Sprawozdanie Zarządu składał Prezes, kol. **Leszczyński,** zaznaczając, że w okresie sprawozdawczym liczba członków ogromnie się zmniejszyła z powodu redukcji, a wśród pracowników bankowych zatrudnionych w bankach panuje apatja i zniechęcenie. Przemówienie swoie kol. **Leszczyński** zakończył temi słowy: „Byt organizacji podkopali głównie ci, co byli obojętni, bierni, lub wrogo do nas usposobieni, i jeżeli pracodawcy nie liczą się z nami, to wina spada na ten bierny i oporny ogół, który jest głuchy na wezwanie władz organizacji i nie uznaje karności związkowej" (słowa niewątpliwie słuszne).

Sprawozdanie z działalności Kas Chorych składał delegat Związku Bankowców w Zarządzie tej instytucji, kol. **Starusiewicz.**

Do Zarządu wybrano kol. okl.: **Leszczyńskiego, Starusiewicza, Piaseckiego, Dębowskiego i Dworaka.**

Jednakże uznano, że Zarząd ten jest prowizoryczny, ma zająć się reorganizacją Oddziału i przygotować następne Walne Zebranie, na którem przeprowadzone będą nowe wybory.

W Radomsku Zebranie odbyło się w lutym pod przewodnictwem kol. **Sroki.** Po przyjęciu sprawozdania i uchwaleniu budżetu do Zarządu wybrano następujących kolegów: **Klechniewskiego** (Prezesa), **Gillera, Wolcendorfa, Grochalskiego, Stokowskiego, Sadowską.** Do Komisji Rewizyjnej: **Łęgowskiego, Stromiłłownę i Wolską.**

WALNE ZEBRANIE ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO.

W piątek, dnia 28 b. m. o godz. 6-ej w pierwszym terminie, lub o godz. 6-ej m. 30 w drugim terminie odbędzie się doroczne, walne zebranie Oddziału Warszawskiego Związku Zawodowego Pracowników Bankowych Rzeczypospolitej Polskiej w lokalu Związku Handlowców przy ul. Siennej Nr. 16. Wstęp tylko dla członków opłacających składki.

BORYSŁAW.

Zjazd Delegatów Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Przemysłu Naftowego w Polsce.

W dniu 25 kwietnia r. b. odbył się w Borysławiu II-gi Zjazd Delegatów Kół Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Przemysłu Naftowego w Polsce.

W zjeździe wzięło udział 18 delegatów, reprezentujących 7 Kół miejscowych, a mianowicie: Koło Techników Wiertniczych i Naftowych w Borysławiu, Koła miejscowe w Krośnie, Drohobyczu, Jaśle, Trzebinii i Lwowie. Koła w Ustrzykach Dolnych, w Gliniku Marjanopolskim, Jedliczach, Stanisławowie i Koło Techników w Krośnie nie obesłały Zjazdu.

Pozatem obecnych było 10 członków Zarządu, jak również członkowie Komisji Rewizyjnej.

Centralną Organizację Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych reprezentował kol. **Wiktor Kościński,** obecny był również kol. **Jan Ochman,** przedstawiciel Reprezentacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych we Lwowie.

Zjazd rozpoczął Prezes Związku kol. **W. Kobak,** powitaniem delegatów i gości, poczem zaproponował uczczenie przez powstanie pamięci zmarłych członków Związku.

Prezydjum Zjazdu ukonstytuowało się następująco:

Przewodniczący — kol. **Wł. Kobak,** Asesorowie—koledzy **Słotwiński i Teodorowicz,** Sekretarz—kol. **B. Klimek.** Po odczytaniu i zatwierdzeniu protokułu z poprzedniego I-go Zjazdu Delegatów, odbytego w dn. 19 kwietnia 1925 r. na którym stworzony został Związek Centralny, zabrał głos kol. **W. Kobak,** który imieniem Zarządu Głównego złożył sprawozdanie z działalności za rok ubiegły.

Ze sprawozdania wynika, że Zarząd prowadził w czasie swej kadencji ożywioną działalność we wszystkich kierunkach.

Zagadnienia natury administracyjnej stanowiły główny przedmiot prac Zarządu. W pierwszym rzędzie chodziło o ustalenie realnej liczby członków Związku, ponieważ zadeklarowana na Zjeździe liczba 1458 była w znacznym stopniu fikcyjna. Po przeprowadzeniu ścisłej selekcji okazało się, że Związek liczy 913 członków płacących obecnie składki, przyczem liczba ta stale, choć powoli, wzrasta.

Odpowiednio do tego stanu rzeczy Zarząd musiał ułożyć budżet w skromniejszych ramach, przyczem nie zaniedbał ściągania zaległych składek przy zastosowaniu wszystkich rygorów statutowych. Kryzys finansowy w Związku został przezwyciężony i od 3 miesięcy gospodarka weszła na tory realne.

Zarząd Główny, nie ograniczając się do prowadzenia działalności na terenie Borysławia starał się popierać inicjatywę i działalność Kół miejscowych, co się uwidoczniło w stosunku do Koła lwowskiego i drohobyckiego, dla których Zarząd Związku nabył lokale, celem umożliwienia rozwoju tych Oddziałów. Dalsza praca Związku w tym zakresie winna iść w kierunku organizowania nowych Kół w szeregu ośrodków, gdzie pracownicy nie są dotychczas zorganizowani. W dalszym ciągu Przewodniczący przedstawił pokrótce prace niektórych Kół miejsco-

wych, poczem przeszedł do omawiania prac Zarządu Głównego w innych dziedzinach.

W dziedzinie walki o zabezpieczenie pracowników umysłowych od bezrobocia, Zarząd popierał działalność Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych oraz prowadził samodzielną akcję samopomocy w stosunku do swoich członków. W związku z opracowanym przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej projektem ustawy o zabezpieczeniu pracowników umysłowych zwołana została z inicjatywy Związku konferencja przedstawicieli pracowniczych Związków w Małopolsce w tej sprawie. Zarząd interesował się żywo sprawami związanemi z rozbudową ustawodawstwa socjalnego, a przedewszystkiem przeprowadzeniem ustawy o najmie pracy.

Pozatem Zarząd prowadził akcje cennikowe i strajkowe oraz interwenjował w obronie interesów poszczególnych członków wobec pracodawców.

Wreszcie Zarząd wydawał regularnie pismo **„Dwutygodnik Naftowy"**.

Sprawozdanie finansowe złożył skarbnik Zarządu, kol. **W. Mandelbaum**, poczem przedstawiciel Komisji Rewizyjnej, kol. **Buchsbaum**, zaproponował udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorjum. Wniosek ten i oba sprawozdania przyjęto jednogłośnie bez dyskusji.

Na wniosek Komisji Matki weszli jednogłośnie do Zarządu koledzy: **Kobak** (Przewodniczący), **Słotwiński**—Zw. Technik. Wiertn. (Borysław). **Chamajdes** — Koło Urzędników (Lwów) oraz **Rabiej** (Krosno). Jako zastępcy przewodniczącego: inż. **Kania, Teodorowicz**, inż. **Piechowski, Mandelbaum**, inż. **Zambelli, Kolendowski, Tyszkiewicz, Hüttner, Rothenberg, Denasiewicz** z Drohobycza, **Petryszyn** ze Lwowa. Do Komisji Rewizyjnej: **Pazowski, Aschkenasy, Bilewicz.** Jako zastępcy: **Buchsbaum, Glazor.** Do Sądu Koleżeńskiego: Dr **Mikucki**, Dr. **Meisels**, inż. **Zięborak.** Jako zastępcy: **Rossowski** i Dr. **Schwarz.**

Po wyborach przystąpiono do referatów.

Referat w sprawie bezrobocia wygłosił kol. **B. Klimek**, omawiając nowelę o ubezpieczeniu od bezrobocia z dnia 28.10 1925 r. oraz ogólną sytuację na rynku pracy, poczem uchwalono rezolucję domagającą się:

1) Rozszerzenia rzeczonej ustawy także na pracowników zajętych w przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych i biurowych, zatrudniających mniej, jak 5-ciu pracowników.

2) Usunięcie „górnej granicy" płac, z tem, że ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia nie powinni podlegać jedynie upełnomocnieni przedstawiciele firm.

3) Zaliczkowania funduszu bezrobocia pracowników umysłowych przez Ministerstwo Skarbu, tak, jak to się dzieje z funduszem robotniczym i umożliwienia w ten sposób wypłaty zasiłków ustawą przewidzianych, wszystkim bezrobotnym zarejestrowanym w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy.

Ponadto wziąwszy pod uwagę, że bezrobocie wśród pracowników umysłowych trwa stosunkowo znacznie dłużej, aniżeli u pracowników fizycznych, jak bowiem obliczenia statystyczne, przeprowadzone na Zachodzie wykazują, przeciętna długość bezrobocia u pracowników umysłowych trwa około 8 miesięcy bez przerwy, Zjazd Delegatów Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Przemysłu Naftowego w Polsce domaga się:

przedłużenia okresu wypłaty zasiłków ustawowych **przynajmniej do 8 miesięcy**, licząc od dnia zaistnienia bezrobocia.

Zjazd Delegatów uchwalił zwrócić się do Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Warszawie z prośbą o wszczęcie energicznych starań w kierunku zrealizowania tych słusznych postulatów.

Referat w sprawie ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci wygłosił kol. **Jan Ochman**, poczem uchwalono odpowiednią rezolucję.

W sprawie ustawy o najmie wygłosił referat kol. **Rossowski**, zgłaszając odpowiednią rezolucję.

Sprawozdanie z działalności Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników umysłowych wygłosił kol. **W. Kościński**, przedkładając do uchwalenia rezolucje, domagające się wniesienia pod obrady Sejmu ustaw o najmie i o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z uwzględnieniem poprawek zgłoszonych przez Centralną Organizację jak również rezolucję w sprawch gospodarczych.

Po wysłuchaniu przemówienia kol. **Kościńskiego**, Sekretarz Związku, kol. **Klimek**, zgłosił następujący wniosek:

„Zjazd Delegatów Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Przemysłu Naftowego w Polsce po wysłuchaniu sprawozdania Delegata Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Warszawie, kol. **W. Kościńskiego**, wyraża uznanie dla Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Prac. Umysł. za dotychczasową jej działalność i oświadcza gotowość poparcia wszelkich zamierzeń Centralnej Organizacji wszystkiemi swojemi siłami".

Wniosek ten uchwalono jednogłośnie. Po omówieniu szeregu spraw organizacyjnych Zjazd zakończono.

ZW. ZAW. PRACOWNIKÓW HANDLOWCH, PRZEMYSŁOWYCH I BIUROWYCH M. ST. WARSZAWY.

Wobec niezatwierdzenia sprawozdania finansowego za 1925 rok i projektu budżetu na rok 1926-ty na Dorocznem Walnem Zgromadzeniu, odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie członków, w dniu 17 kwietnia, na którem sprawy te były ponownie rozpatrywane.

Zarówno propozycje Zarządu jak i Komisji Rewizyjnej w sprawie pokrycia deficytu za lata ubiegłe, wyrażającego się w sumie 25.794 zł., nie zostały przez Walne Zebranie zaakceptowane i sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone z wykazanym deficytem, z tem, że deficyt ten będzie pokryty w latach przyszłych, kiedy ogólna sytuacja związku poprawi się.

Obszerna dyskusja wywiązała się w sprawie projektu budżetu. Projekt ten od ostatniego Zebrania uległ znacznej poprawie i zamiast niedoboru w sumie zł. 5.340, został zamknięty nadwyżką 4.200 złotych. Nadwyżka ta została osiągnięta przez skreślenie funduszu renowacyjnego (na odnowienie lokalu). Do powyższego projektu budżetu przedstawionego przez Zarząd, p. Szyller, znany ze swoich „wystąpień" na poprzednich zebraniach, przeciwko ustawodawstwu pracy, zgłosił poprawki zmierzające w kierunku obniżenia pensji personelu, niepłacenia składek do Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Prac. Umysł. i Rady Okręgowej Warszawskiej, co równałoby się od-

separowaniu się Związku od całego ruchu zawodowego pracowników umysłowych. Wnioski swoje p. S. motywował tem, że działalność Centralnej Organizacji i Rady Okręgowej w kierunku walki o ustawodawstwo ochronne i ubezpieczenia społeczne, jak również w kierunku walki z bezrobociem, jest zgoła niepotrzebna. Jednakże lewjatański atak p. S. na ustawodawstwo pracy nie udał się. Przemówienie to spotkało się ze sprzeciwem zebranych. W dyskusji zabierali głos kol. kol. **Hofman, Domański, Dabulewicz, Funkenstein, Kowarski, Gawlik,** i inni, którzy ostro napiętnowali wystąpienie „lewiatańczyka". W rezultacie poprawki do budżetu pana S. zostały odrzucone, uzyskując w głosowaniu aledwie kilka głosów, a projekt budżetu przedstawiony przez Zarząd w sumie 103.900 złotych w całości uchwalono.

Sprawę zatwierdzenia regulaminu Wydziału Obrony Interesów Pracowniczych przekazano Zarzadowi. Zgodnie z § 61 statutu przyjęto zgłoszenie zmiany statutu, zaproponowane prze Zarząd w pierwszym terminie, z tem, że zmiany te będą rozpatrywane na następnem Walnem Zebraniu bez względu na ilość obecnych członków.

ZWIĄZEK ZAWODOWYCH MUZYKÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

V Wainy Zjazd Delegatów Związku Zaw. Muzyków w Rzeczypospolitej Polskiej odbył się w Krakowie w dn. 28, 29 i 30 kwietnia r. b.

W obecności 34 delegatów, reprezentujących szereg Oddziałów Związku, a mianowicie: Warszawę, Łódź, Kraków, Lwów, Przemyśl, Toruń, Poznań, Bielsko, Katowice, Włocławek, oraz gości, a między innymi Przedstawiciela Centralnej Organizacji Zw. Zawodowych Pracowników Umysłowych, kol. W. Kościńskiego. Zjazd otworzył Prezes Zarządu Głównego kol. **Kleindienst,** proponując na przewodniczącego kol. Grossmana z Warszawy.

Nastąpiły powitania ze strony przedstawicieli rządu, gminy miejskiej oraz zaproszonych instytucyj. Imieniem Centralnej Organizacji Z. Z. P. U. powitał Zjazd kol. **Kościński**, wyrażając nadzieję, że Zjazd świadomy potrzeby konsolidacji ruchu zawodowego pracowników umysłowych sprawę przystąpienia do Centralnej Organizacji załatwi przychylnie.

W imieniu Warszawskiego Związku Muzyków powitał Zjazd kol. dyrektor **T. Mazurkiewicz**.

Z kolei Przewodniczący udzielił głosu Sekretarzowi Generalnemu Związku, kol. **W. Elektorowiczowi**, który złożył sprawozdanie z działalności Zarządu w czasie minionej kadencji.

Referent podkreślił trudne położenie Zarządu, który przez ustąpienie przedstawicieli Warszawskiego Związku Muzyków, jakie nastąpiło wskutek separacji Związku od Centrali, pracować musiał w uszczuplonym składzie. Jednak Zarząd nawet w tych ciężkich warunkach pracował nader intensywnie i jednolicie. Praca Zarządu była utrudniona stanowiskiem poszczególnych Oddziałów wobec Centrali, a w szczególności zaleganiem w składkach.

Jedną z najważniejszych spraw, jakiemi się Zarząd zajmował w okresie sprawozdawczym, była sprawa orkiestr wojskowych. Chodziło mianowicie o uzyskanie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych zabraniającego orkiestrom wojskowym zarobkowania. Orkiestry te bowiem wobec nizkich cen są groźnym konkurentem dla prywatnych zespołów muzycznych i przyczyniają się do powiększenia zastępu bezrobotnych muzyków, których liczba i tak jest bardzo wysoka. To też nowy Zarząd winien całą siłą prowadzić akcję **w kierunku uzyskania absolutnego zakazu zarobkowania orkiestr wojskowych.**

W związku z wzrastającem bezrobociem wśród muzyków, Zarząd prowadził akcję zmierzającą do usunięcia obcokrajowców od zarobkowania na terenie Rzeczypospolitej.

Starania te w przeważającej mierze dały rezultaty dodatnie.

Referent omawiał przygotowania do akcji cenikowej, ustalenia taryf etc., poczem przeszedł do przedstawienia stanu bezrobocia i akcji związkowej na rzecz bezrobotnych członków.

Konieczne jest prowadzenie dokładnej statystyki bezrobotnych członków przez Oddziały i bliski kontakt z Zarządem Głównym.

Działalność organizacyjna Zarządu wydała pozytywne rezultaty, uwydatniające się w przyroście członków—około 300 i organizowaniu 4 nowych Oddziałów. Natomiast niektóre Oddziały znalazły się w stanie osłabienia, jak naprz. Wilno, Częstochowa i Sosnowiec. Osobno traktować należy sprawę b. Oddziału Warszawskiego, który odłączył się od Centralnego Związku i pozostaje w separacji, jako Warszawski Związek Muzyków, co utrudniło pracę Zarządowi Głównemu w bardzo znacznym stopniu.

Również pozostaje dotychczas w separacji Związek Śląski (niemiecki) Muzyków i pertraktacje w sprawie połączenia nie zostały ukończone.

Zarząd w czasie swej kadencji odczuwał dotkliwie brak egzekutywy w stosunku do Oddziałów i spójni organizacyjnej i przedkłada Zjazdowi szereg projektów uchwał i regulaminów, które przyczynią się do ujednostajnienia pracy.

Sprawozdanie finansowe złożył imieniem Zarządu skarbnik, kol. **Pawłowski**, poczem przedstawiciel Komisji Rewizyjnej wniósł imieniem Komisji o udzielenie Zarzadowi absolutorjum.

Po przerwie, w czasie której nastąpiła wspólna fotografja na podwórzu Bibljoteki Jagielońskiei oraz bankiet wydany na cześć uczestników Zjazdu przez gościnnych gospodarzy krakowian, wznowiono obrady, przystępując do dyskusji nad sprawozdaniami. Po kilkugodzinnej dyskusji, w której zabierało głos kilkunastu delegatów, oba sprawozdania przyjęto do wiadomości i udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum.

Z kolei udzielono głosu Sekretarzowi Rady Głównej Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, kol. W. Kościńskiemu, który wygłosił obszerny referat o celach i zadaniach Centralnej Organizacji oraz o jej działalności, uzasadniając jednocześnie wniosek o przystąpienie Związku Zawodowego Muzyków do Centralnej Organizacji. Przemówienie delegata zostało przyjęte przez zgromadzonych przychylnie. Wniosek Zarządu o przystąpienie do Centralnej Organizacji uchwalono jednogłośnie w drugim dniu Zjazdu. Przystąpiono bezpośrednio potem do omówienia zatargu z Warszawskim Związkiem Muzyków. Sprawa ta, zakończona została nad wyraz pomyślnie — ostatecznem przyłączeniem Warszawskiego Związku do Centrali.

Wieczorem odbył się koncert orkiestry złożonej z uczestników Zjazdu oraz członków orkiestry symfonicznej krakowskiej, pod dyrekcją pp. A. Górzyńskiego i T. Mazurkiewicza.

W trzecim dniu Zjazdu obradowały Komisje i plenum. Załatwiano szereg spraw organizacyjnych i wybrano władze w następującym składzie: Prezes kol. dyr. **T. Mazurkiewicz**, vice-prezesi kol. **T. Kleindieust, L. Buchkolz**, sekr. gen. **W. Elektorowicz**, II-gi sekr. **T. Gószyński**, skarbnik **M. Pawłowski**. II-gi skarb. **R. Etlis, R. Adamski**, (Biuro Pracy): **Z. Grossmann, A. Bromke, Szłapak, Łukasiewicz, Zlarkiewicz.**

ZE ŚWIATA.

(Inf. Social. nr. 10—13)

Z Międzynarodowej Organizacji Pracy. W dn. 6 marca zebrała się po raz pierwszy w Genewie, w Międzynarodowem Biurze Pracy, Komisja powołana przez Związek Stowarzyszeń Przyjaciół Ligi Narodów w celu zbadania zagadnień ustawodawstwa społecznego i wspierania usiłowań Międzynarodowej Organizacji Pracy w tym kierunku. Na przewodniczącego wybrano p. Fr. Sokala — b. Ministra Pracy i Opieki Społecznej w Polsce.

Po wysłuchaniu referatów uchwalono szereg rezolucyj oraz wyłoniono Podkomisję w celu zbadania programu Konferencji Ekonomicznej, która ma być zwołana przez Ligę Narodów.

Estonja. W dniu 17 grudnia r. ub. uchwalono ustawę o odpoczynku świątecznym dla pracowników, przewidującą nieprzerwany odpoczynek co najmniej 36-godzinny w ciągu tygodnia.

Czechosłowacja. Liczba strajków w 1925 roku wyniosła 280 z czego 211 lokalnych i 69 ogólnych. Ogółem dotkniętych strajkami było 818 przedsiębiorstw, strajkowało 135.692 pracowników, liczba dni strajkowych wyniosła 1.118.600.

Z wymienionych wyżej strajków 44 zakończyły się całkowitem zwycięstwem pracowników, 139 częściowem, 54 przegraną; 42 nie zostały jeszcze zakończone dotychczas.

Niemcy. Reorganizacja Związkowej Rady Gospodarczej.

Projekt rządowy przewiduje, że Rada będzie ciałem doradczem Rządu, Parlamentu i Rady Związkowej. Projekty ustaw wkraczających w dziedzinę pracy i przemysłu, o większem znaczeniu, będą przedkładane przez rząd Rzeszy Radzie Gospodarczej do opinji. Członkowie Rady będą mogli być wzywani przez parlament w celu udzielania wyjaśnień odnośnie do wydanych przez Radę opinij.

Rada Gospodarcza ma mieć inicjatywę ustawodawczą w swoim zakresie. Rząd obowiązany będzie przedłożyć parlamentowi projekty ustawodawcze Rady Gospodarczej, przyczem Rada będzie mogła delegować do parlamentn swego przedstawiciela w celu obrony własnego projektu ustawodawczego.

Rada Gospodarcza będzie się składała ze 126 członków stałych (Rada tymczasowa liczyła 326 członków) oraz z nieokreślonej dotychczas liczby członków prowizorycznych, którzy będą powoływani do uczestnictwa w dyskusji nad sprawami specjalnemi.

Konferencja londyńska w sprawie 8-godzinnego dnia pracy. W dniach 15 — 19 marca r. b. odbyła się w Londynie konferencja w sprawie ustalenia podstaw do ratyfikacji Konwencji Waszyngtońskiej.

W Konferencji wzięli udział Ministrowie Pracy Anglji, Francji, Niemiec, Belgji, Włoch oraz Dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy. Członkowie konferencji doszli do porozumienia, co do szeregu zasadniczych spraw, jak ustalenie ścisłego znaczenia poszczególnych zwrotów stylistycznych użytych w konferencji oraz zastosowanie konwencji w stosunku do kolei.

Postanowiono również, że Ministrowie przedstawią uchwalone wnioski swoim rządom w celu umożliwienia rządom państw, które dotychczas konwencji nie ratyfikowały, podjęcia tej kwestji na nowo i rozpatrzenia jej w świetle porozumienia, jakie na konwencji nastąpiło.

Omawiając znaczenie konferencji londyńskiej „Times“ pisze: „Konferencja powzięła uchwały, które pozwalają poważnie liczyć na ratyfikację i wprowadzenie w życie konwencji we wszystkich większych państwach europejskich. Żadna z powziętych uchwał nie zobowiązuje oczywiście reprezentowanych rządów do ratyfikacji konwencji, lecz porozumienie, jakie nastąpiło, tem niemniej wskazuje, że ratyfikacja winna nastąpić bez zbytecznej zwłoki“.

Guatemala. Dekretem z dnia 5 grudnia 1925 r. powołane zostało Narodowe Biuro Pracy, którego zadaniem jest rozstrzyganie zatargów pomiędzy kapitałem i pracą, powoływanie komisyj porozumiewawczych i rozjemczych, czuwanie nad stosowaniem ochronnych ustaw i regulaminów, ustalających stosunki pracowników do przedsiębiorców, czuwanie nad bezpieczeństwem pracy w zakładach przemysłowych i handlowych oraz zajmowanie się nieszczęśliwemi wypadkami przy pracy, zorganizowanie statystyki w zakresie swej działalności, wreszcie działanie w kierunku ogólnej poprawy bytu pracowników.

Panama. Opracowany został rządowy projekt ustawy regulującej działalność Biura Pracy, które poprzednio zależało od Ministerstwa Rolnictwa i Robót Publicznych; odtąd będzie cieszyło się pewną autonomją. Biuro będzie interwenjowało we wszystkich zatargach między pracownikami i przedsiębiorcami w kierunku przestrzegania umów. Wszyscy przedsiębiorcy będą obowiązani do zawierania umów o najem pracy ze swoimi pracownikami, skoro tylko czas zatrudnienia przekroczy tydzień — wyjąwszy służbę domową.

Wzór umowy zbiorowej do użytku organizacyj pracowniczych i przedsiębiorców został również ustalony. Kontrakt będzie sporządzany w trzech egzemplarzach, z których jeden będzie przesyłany do Biura Pracy. W kontrakcie winny być wyraźnie wskazane: warunki pracy, wynagrodzenie, sposób wypłaty etc. Przedsiębiorca będzie obowiązany zapewnić pracownikom odpowiednie warunki pracy i bezpieczeństwa. Umowy przewidujące jakiekolwiek ograniczenia praw politycznych, czy naturalnych pracowników, lub też ich wolności osobistej uznane będą za nieważne, to samo stosować się będzie do wszelkich zastrzeżeń któreby pośrednio godziły w wysokość zarobku.

Przedsiębiorcy będą obowiązani do składania kaucji, która służyć będzie jako gwarancja na wypadek naruszenia umowy, a przedewszystkiem w razie

nieszczęśliwych wypadków przy pracy. Kaucja może sięgać 50% całkowitego kosztu robót. Dni, w których przedsiębiorcy zawieszą pracę oraz święta ustawowe z wyłączeniem niedziel wchodzą w rachubę przy obliczaniu zarobków. Koszty powrotu pracowników do ich miejsc zamieszkania będą im zwracane.

W razie specjalnej umowy pracowników z przedsiębiorcami dopuszczalna jest praca w niedzielę za specjalnem wynagrodzeniem, obliczonem podług wyższej taksy.

Przedsiębiorcy podejmujący roboty publiczne winni zatrudniać pracowników za pośrednictwem Biura Pracy.

Czas pracy nie może w żadnym razie przekraczać 8 godzin dziennie.

Projekt przewiduje surowe kary w razie wykroczeń.

Turcja. Przewiduje się, że nowy turecki kodeks pracy, którego opracowywanie jest obecnie w toku, załatwi sprawę odpoczynku tygodniowego, który obecnie jest ustalony przez odrębną ustawę, nakazującą święcenie piątku. Istnieją propozycje, aby zgodnie z ogólną tendencją sekularyzacji ustalić niedzielę jako dzień odpoczynkowy.

BEZROBOCIE.

ZESTAWIENIE LICZBY BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH (I. G. B.).

W pierwszych miesiącach roku bieżącego liczba bezrobotnych wykazuie pewne zmniejszenie się prawie we wszystkich państwach w porównaniu z poprzedniemi miesiącami. To zmniejszenie liczby bezrobotnych przypisać należy przedewszystkiem zmniejszeniu się bezrobocia wśród robotników sezonowych, wśród których liczba bezrobotnych na początku roku jest zwykle bardzo znaczna, a która z wiosną zmniejsza się. Natomiast w przemyśle bezrobocie zmniejszyło się nieznacznie.

Mimo tej nieznacznej poprawy, jaka się ogólnie daje zauważyć, należy jednak stwierdzić, że pracownicy jeszcze przez dłuższy czas będą odczuwali skutki kryzysu gospodarczego. Na podstawie posiadanych informacyj możemy powyższe wywody zilustrować zestawieniem cyfrowem, przyczem dla charakterystyki przytaczamy cyfry z 1925 roku, z których wynika, że w poszczególnych państwach bezrobocie wzrosło w bardzo znacznym stopniu.

Państwo	1925 r.	1926 r. luty marzec	1926 r. ostatnie dane
Anglja . . .	1.249.000	1.070.000	990.600
Austrja . . .	175.581	207.989	205.881
Danja . . .	35.900	64.368	52.167
Francja . . .	13.838	11.320	10.146
Holandja . .	32.700	76.000	55.150
Niemcy . . .	200.000	1.942.500	1.884.000
Norwegja . .	14.372	26.393	24.645
Polska . . .	183.640	362.310	346.000
Szwajcarja . .	11.834	25.125	18.138
Włochy . . .	156.382	122.200	156.139

S. S. R. R. Z podawanych przez „Trud“ informacji wynika, że w początku kwietnia liczba bezroboczych w samej Moskwie wynosiła 135.918 zaś w Leningradzie ponad 100.000.

W. K.

Z ostatniej chwili.

Po zamknięciu numeru otrzymaliśmy wiadomość, że **Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 26.V zatwierdziła projekt reorganizacji Wydziału Urzędników Prywatnych Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, przyczem uwzględniona została większość postulatów wysuniętych przez Centralną Organizację w imieniu pracowników Umysłowych Wielkopolski.**

Jak wiadomo Centralna Organizacja prowadzi w tej sprawie akcję już od października r. ub.

PISMA NADESŁANE.

Pracownik Spółdzielczy, kwartalnik, organ Związku Zaw. Pracowników Spółdzielczych, Warszawa, № 2—1926 r.

Rytm, miesięcznik, organ Zw. Zawodowych Muzyków R. P., Warszawa, № 24—1926 r.

Kronika Farmaceutyczna, miesięcznik, organ Zw. Zaw. Farmaceutów-Pracowników Rz. P. Warszawa, № 4, rok 25-ty.

Dwutygodnik Naftowy, dwutygodnik, organ Związku Zaw. Pracowników Umysłowych Przemysłu Naftowego w Polsce, Borysław, rok 6-ty, № 7 do № 9—1926 r.

Ogniwo, miesięcznik, organ Zw. Zaw. Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich, Warszawa, rok 6-ty, № 4—1926 r.

Związkowiec Polski, dwutygodnik, organ Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Przemysłowych, Sosnowiec, rok 6-ty, № 7—8.

Urzędnik Gospodarczy, miesięcznik, organ Towarzystwa Urzędników Gospodarczych w Rz. P. Warszawa, № № 3—4 i 5—6 1926 r.

Przegląd Felczerski, miesięcznik, organ Centralnego Związku Felczerów R. P., Warszawa, rok 22-gi № 4.

Sztuka i Życie, miesięcznik, organ Komisji Międzyzwiązkowej Kulturalno-Artystycznej, Warszawa, rok 1-szy, № № 3 i 4 1926 r.

Maszynista, dwutygodnik, organ Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych, Warszawa, rok 7-my, № 9—1926 r.

Pracownik Samorządowy, dwutygodnik, pracowników Samorządu Miejskiego, Powiatowego i Wiejskiego, Warszawa, r. 3 (8) № № 4 do 6.

Pracownik Kupiecki, miesięcznik, organ Zw. Zaw. Pracowników Kupieckich, Poznań, r. 21-szy, № 4—1926 r.

Oszczędność, tygodnik, poświęcony organizacji oszczędności w Polsce, Warszawa, rok 2-gi, № № 11—12, 13—14, 15 i 16—17.

E. Rosset. Zagadnienia gospodarki samorządowej m. Łodzi, Łódź — 1926 r. str. 86, szereg tablic, wykresów, zestawień. Treść: kwestja mieszkaniowa, wodociągi i kanalizacja, opieka nad niemowlęciem, gruźlica, alkoholizm, finanse miejskie.

Zjazd Delegatów Rad Pedagogicznych Szkół Średnich Państwowych — wydawnictwo Zw. Zaw. Nauczycielstwa Polsk. Szkół Średnich, Warszawa — 1926 r. str. 35.

L. Weinberg — Cele i zadania Okręgowego Związku Kas Chorych w Warszawie, Warszawa 1926 r. str. 28.

Er K. Czerzewski — Naukowa Organizacja Pracy w Rolnictwie. Opracowanie odczytu. Warszawa — 1926 r. str. 24.

Presseberichte des Internationalen Gewerkschafts-Bundes — tygodnik, Publikacja Międzynarodówki Zawodowej, Amsterdam, № № 13 do 18.

Bulletin, miesięcznik, organ międzynarodówki zawodowej chrześcijańskiej Utrecht, rok 4, № 3.

Internationale Gewerkschafts - Rundschau, miesięcznik, organ Międzynarod. Związku neutralnych organizacyj Prac. Umysłowych, Strasburg (Internationaler Bund neutraler Angestellten Organisationen) rok 1, № № 1 — 2.

Försäkrings-Funktionären, miesięcznik, organ Zw. Pracowników Ubezpieczeniowych (Fösäkringfunktionärernas Förbund) w Szwecji, Sztokholm, Marzec — Kwiecień 1926 r. № 8.

Handelsarbetaren, miesięcznik, organ Zw. Pracowników Handlowych w Szwecji (Svenska Handelsarbetareförbundet) Sztokholm, rok 18 № 4 i 5.

G. D. A., dwutygodnik, organ Centraln. Związków Urzędników Prywatnych w Niemczech (Gewerkschaftsbund der Angestellten) Berlin, № 9 i 10, rok 1 — 1926 r.

Deutsche Handels-Wacht, dwutygodnik, organ Niemiecko-Narodowego Zw. Pracowników Handlowych (Deutschnationaler Handlungsgehilfen--Verband) Hamburg, rok 33, № 4, 6, 7, 8 i 9 — 1926 r.

Der deutsche Bankangestelte, miesięcznik, organ Powszechnego Związku Niemieckich Urzędników Bankowych (Allgemeiner Verband der Deutschen Bankangestellten, Berlin, rok 15 № № 1 do 5 — 1926 r.

Deutsche Techniker-Zeitung, tygodnik, organ Zw. Prac. Technicznych (Bund der technischen Angestellten und Beamten (B. U. T. A. B.), Berlin, rok 8, № № 14 do 20 — 1926.

Der Freie Angestellte, dwutygodnik, organ Centr. Zw. Urzędników Prywatn. (Zeltralverband der Angestellten), Berlin, rok 30, № 9 i № 10 — 1926 r.

Die Handels und Büroangestellte, miesięcznik organ Zw. Kobiet pracujących w Handlu i Biurowości w Niemczech (Verband der weiblichen Handels und Büroangestellten E. V..), Berlin, rok 32, № № 1 do 5 1926 r.

Zeltralblat für Pharmazie, tygodnik, organ Związku Pracowników Farmaceutów (Verband deutscher Aphoteker — G. D. A.), Berlin rok 22, № № 12 do 19 — 1926 r.

Wirtschaftliche Selbstverwaltung, miesięcznik, organ Zjednoczenia Zw. Niemieckich Robotników, Pracowników i Urzędników (Gewerkschaftsring deutscher Arbeiter, Angestellten und Beamtenverbände) Berlin, rok 7, № 1 do 4 — 1926 r.

Deutscher Angestelltenschutz, miesięcznik, organ Zw. Niem. Pracowników (Gewerkschaft der Deutschen Angestellten) i Zw. Kobiet Prac. (Verband deutscher weiblicher Angestellter) w Austrji, Wiedeń, rok 23 № 4 i 5—1926 r.

Oesterreichische Bankbeamte, miesięcznik, organ Zw. Prac. Bankowych i Kas Oszczędności w Austrji (Reichsverein der Bank und Sparkassenbeamten Oesterreichs) Wiedeń, rok 20, № 3 i 4—1926 r.

Angestellten Zeitung, miesięcznik, organ Centralnego Związku Chrześcijańskich Pracowników Umysłowych w Austrji (Zentralverband christistlicher Angestellter Oesterreichs) Wiedeń, rok 9, № 1—2 i № 3—4—1926 r.

Angestellten Zeitung, miesięcznik, organ Zw. Pracowników Handlowych, Przemysł. i Transportowych w Austrji, Wiedeń, № 4 i 5—1926 r.

Sozialer Fortschritt, tygodnki, organ Powszechnego Zw. Chrześcijańskiego i Związków Pracowników Luksemburga (Allgemeine Luxenburger Christl. Arbeitsbund) Luksemburg, rok 7, No. No. 15 do 20 — 1926 r.

Obrana, dwutygodnik, organ Związku Urzędników Samorządowcyh i Państwowych (zraz obecnich zemskych a statnich zrizencü). Praga, rok 18, No. No. 7 do 10 — 1926 r.

Wydawnictwa Zjednoczonego Związku Urzędników Prywatnych i Publicznych w Republice Czechosłowackiej (Jednotni svaz soukromych a verejnych zamestnancu v Csl. Republice.

Einheitsverband der Privat. und Oeffentlichen Angestellten in der Csl. Republik).

„Obchodni Zamestnanec“ oraz **„Der Handelsangestellte“**, miesięczniki, czasopisma Koła Fachowego Pracowników Handlowych, Praga, rok 4l6 i 4l29 Pracowników Handlowych, Praga, rok 4l6 i 4l29 N. N. 4 i N. N. 5 — 1926 r.

„Obchodni Cestujici“ i **„Der Geschäftsreisende“**, miesięcznik, czasopisma Koła Fochowego Podróżujących, Praga, r. 4l27 i 4l28, N. N. 4 i N. N. 5 — 1926 r.

„Prümyslovy urednik“ i **„Der Industriebeamte“** miesięczniki, czasopisma Koła Fachowego Pracowników Przemysłowych, Praga, r. 4lVI i 4l29, N. N. 4 i N. N. 5 — 1926 r.

CZYTELNIKU ZJEDNAJ PRZYNAJMNIEJ JEDNEGO PRENUMERATORA!

WŁASNY ORGAN TO NIEZAWODNY ORĘŻ W WALCE O NASZE PRAWA I BYT!

„Druzstevni zamestnanec", miesięcznik, Praga, rok 4129 i N. N. 4 i 5 — 1926r.

„Mladez obchodü a kancelari", miesięcznik, czasopismo dla sekcji młodocianych, Praga, rok 1, N. N. 4 i 5 — 1926 r.

„Gewerkschaftliche Rundschau", dwutygodnik, oragn Centrali niemieckich związków zawodowych w Czechosłowacji (Deutscher Gewerkschaftsbund in der Tschechoslowakei), Reichenberg, rok 8, N. N. 7 do 9.

„Keresztenyszocialista Magantisztviselök", miesięcznik, Budapeszt, 1926, N. N. 2 i 3.

„Soznanie", tygodnik, organ Bułgarskiego Związku Nauczycieli, Sofja, rok 28, N N. 1 do 29.

„Gewerkschaftliche Rundschau für die Schweiz", miesięcznik, organ Centraln Zw. Zaw. w Szwajcarii (Schweitz, Gewerkschaftsbund), Berno, rok 18, N. N. 1 do 5 — 1926 r.

„The Clerk", miesięcznik, organ Narodowego Związku Nandlowców (National Union of Clerks and Administrative Worken), Lodnyn, rok 18, N. N. 198 do 200.

„Fourth Annual Report od the civil service confederation, rocznik sprawzdawczy Centrali Zw. Pracowników Państwowych za 1924/25 r.

„Die wirtschaftliche Lage des Deutschen Angestellten", autor H. Horbat, wyd. G. D A., Berlin, str. 48, cena 1 mk., zawiera b. ciekawy i starannie opracowany materjał statystyczny i porównawczy.

Od Administracji.

Warunki prenumeraty:

	w kraju	zagranicą
rocznie	6 zł.	8 zł.
półrocznie	3 „	4 „
kwartalnie	1.50	2 „
miesięcznie	—.50	—.70

Rady Okręgowe, poszczególne Związki Zawodowe, Oddziały Związków przy zaprenumerowaniu większej ilości egzemplarzy otrzymują rabat:

od	50 do 100	egz.	— 10%	rabatu
„	100 „ 500	„	— 20%	„
„	500 „ 1000	„	— 30%	„
„	1000 „ 2000	„	— 40%	„
ponad	2000 „	„	— 50%	„

Prenumeratę prosimy przekazywać na rachunek Centralnej Organizacji Z.Z.P.U., Warszawa, ul. Sienna 16 za pośrednictwem konta **„Spółdzielczego Banku Społecznego" w P. K. O. Nr. 8022.**

Ponadto Prenumeratę „Biuletynu" przyjmują urzędy i agencje pocztowe.

CENA OGŁOSZEŃ: jedna strona — 150 zł., pół strony — 80 zł., ćwierć strony 50 zł.

Komisja Redakcyjna: Dabulewicz Sławomir, Kościński Wiktor, dr. Raabe Henryk.

Sekretariat Centralnej Organizacji Z. Z. P. U. mieści się w gmachu Związku Zawodowego Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych przy ul. Siennej Nr. 16. Tel. 7-10. Sekretarjat czynny w godzinach od 9—3, godziny przyjęć od g. 12—1 pp

Redaktor: Sławomir Dabulewicz. Wydawca: Centralna Organizacja Zw. Zaw. Prac. Umysł.

Zakłady Graficzne „DRUKARZ", Leszno 53, telefon 93-49.